

μου κουρασμένα» είπε ο άμαξας, θετικός που οι δύο κύριοι είχαν την ανάγκη του εξ' αιτίας της δυνατής βροχής.

—«Στην άπάνου Σπιανάδα θα μας πάρης, όσο θέλεις σου δίνω».

—«Τότες γλήγορα, γιατί φυσάει για τ' άλογά μου» και κατέθηκε ο άμαξας, για ν' άνοιξη την θύρα, ενώ τ' άντρώγυνο εύχαιστημένο χφινε το προλαχτήρι του — τις κολώνες του θεάτρου — και προφωχάρωσε γλήγορο προς τ' άμαξί. Μαζί με την άναχώρηση κείνη έβλεπε ή φτωχή να χάνεται κάθε της έλπίδα και σαν άστραπή έτρεξε ή σκέψη της στην άρρωστη μαννα της χωρίς λίγο ζουμί και στα πεινασμένα της άδέρφια. Πώς θα γύριζε σπίτι χωρίς λεφτό, έπειτα που άποφάσισε για να τους γλυτώση να διακονήση;

Τόν πόνο και την άπελπισία, θα ξάνοιγε στις άχνές από την κακοπάθεια μορφές τους! Μιά φωνή άπελπισμένου βγήκε από τα στόθια της.

—«Άφεντικά, βοηθήστε μας, είν' άρρωστη ή μαννα μου...θα πεθάνη».

Μά ή κλαψάριχη φωνή της σκεπάστηκε από το θόρυβο της βροχής κι' από το φρού φρού του φουστανιού της κυρίας. Ο άμαξας έκλεισε τη θύρα, ανέθηκε στη θέση του και χτύπησε δυνατά τ' άλογά του, για να φτάση μάν ώρ' άρχήτερα.

Η φτωχή έμεινε μονάχη κάτω απ' τις κολώνες της μπασιάς του θεάτρου. Στ' άμαξί μέσα, αφού κάθισαν, ή πλούσια κυρά χαμογελώντας με κοκεταριά άκούμπησε το κεφάλι στον ώμο τ' άντρός της ενώ κείνος σιγοφιλιώντας την στα μαλλιά, περνούσε το χέρι του από τη μέση της, για να τραθήξη πιο κοντά του το χαριτωμένο κι' αγαπημένο του κείνο κορμάκι. Και στη χερά και τον εγωισμό της αγάπης τους, ούτε στιγμή τους πέρασε από το νου, που ίσα ίσα ή εγωισμός τους κείνος άφαιρούσε από τη φτωχή να το δικαίωμα της τίμιας κ' ήσυχης αγάπης, αφού για λίγο ψωμί και μικρή περιποίηση μιας άρρωστης μάννας βγάνοντας από τη ψυχή της φριχτή κατάρρα, για την άδιαφορία του πλούσιου, πουλούσε την ίδια κείνη νύχτα την τιμή και τα νιάτα της σε κάποιο χοντρό έμπορο ή σε κανένα νιοφώτιστο νταντή, κάποιο χτήνος παντα, που ή κοινωνία όμως δεν έμαθε ακόμα, ή δε θέλει — εύκολο και τούτο — να ξεχωρίζη από τον άληθινό άνθρωπο.

Κυβάρδατες 25 .1, 06.

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

Ο ΚΟΥΤΣΟΒΑΣΙΛΗΣ

Δήγημα

Α'.

Η νεκροφόρα κυλάει γοργά στο δρόμο του νεκροταφείου ενώ ή ήλιος γέρνει να βασιλέψει πίσω από τάψηλά κυπαρίσσια. Ένα δυνατό χιονόνερο δέρνει άλύπητα το πρόσωπο του νεκρού που κοιτάται μαζεμένος στο κοντό και στενό νεκροκρέβατο από σανίδες απλάνιστες, γυμνές από κάθε ντύσιμο. Ο άμαξας καμουτσίζει κ' ή άμαξα τρέχει στα τέσσερα ενώ το κεφάλι του νεκρού γέρνει δεξιά κι άριστερά και τα πόδια του γυμνά χωρίς κάλτσες, προβάλλουν έξω από το καπάκι της κάσας. Ένα παιδάκι ξυπόλητο κρατώντας το σταυρό κάθεται δίπλα στον άμαξα καταφαριστημένο για την καροτσάδα

ΛΙΑΝΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

Πρόβαλε, ή γιόμορφη, μιá στιμούλα στο παρεθύρι σου, Χίλια τραγούδια θα κελαιδήσω για το χατήρι σου.

Η χάρη, το γλυκόγελο, ή μαργιολιά, το νάζι, Για σένα είναι στολισματα, για με κροφά μαράζι.

Έκει στη μαύρη ξενιτιά το κάθε τι άλησημόνησα, Μονάχα έσε δέν ξέχασα, μελαχρινή γειτόνισσα.

Τα μάτια σου είναι θάλασσες, που άγέρας δέν τις πιάνει. Μ' αν άρμενίσω μέσα τους τάχα θα βρω λιμάνι;

Για σένα άπόψε μέθησα και με τ' άδέρφια γλέντισα, Της ζήσης μου και της καρδιάς, κυρά κι' άφέντισα.

Έγλύστρησε απ' τα χείλη μας το πρώτο μας φιλάκι, Κι' απά στο χώμα πουπτεσε φούρωσ' ένα κρινάκι.

Απ' στα είδα την άψη σου, έλο τον κόσμο άρνήθηκα, Και καταριέμαι τη στιγμή, κυρά μου, που έγεννήθηκα,

Την ώρα που μ' άγκάλιαζες, άχι ή ζωή μου ή έρμη, Διάβαινε πάνω στον καημό και στις φιλιές τη θέρμη.

Τ' άγγελικό χαμόγελο που άνθεί σε σένα μόνο, Είναι σε με ένα βάλαμο για τον πικρό μου πόνο.

Την όμορφη σου τραγουδά και τον καημό μου λέω, Μά στα σιμά μου βρίσκασαι, γελώ μαζί και κλαίω.

Μήλα στον κήπο έκοβες και είμωσα στη φράχτη. Θαμπώθηκα από τα μαλλιών τον ξανθοκαταράχτη.

Όταν μου πρωτομίλησες, του δειλινοῦ μίαν ώρα, Η καλοσύνη χύθηκε κ' εύώδιασεν ή χώρα.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

Ο ΣΚΥΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΣΠΟΥΡΓΙΤΗΣ

(Παραμῦθι των άδερφών Grimm.)

Μιά φορά κι' έναν καιρό εΐτανε ένα μαντρόσκυλο, που δέν είχε καλό άφέντη, αλλά έναν που το χφινε πάντα πεινασμένο. Έπειδή δέν μπορούσε να υποφέρει αυτή τη κατάντια, έφυγε πολύ λυπημένο. Στο δρόμο το άπάντησε ένας σπουργίτης και του είπε: «Άδερφέ σκύλε, γιατί είσαι τόσο λυπημένος;» «Είμαι πεινασμένος», άποκρίθηκε ή σκύλος και δέν έχω να φάω τίποτα». Τότες είπε ή σπουργίτης: «Αγαπητέ μου άδερφέ, έλα μαζί μου στην

μ' έλυνε το χιονιά, και μέσα στην άμαξα ένας παπας με το πετραχήλι στρημώνεται στη γωνιά για να γλυτώση από τον τρελλοβοριά που του άνεμίζει τάσπρα του γένεια. Πίσω από την άμαξα δυο άντρες, κάτι γριές και πολύ παρα πίσω ένας νέος κουτσός ως είκοσι χρονώ λαχανιάζουνε όσο να φτάσουνε την καρότσα που τρέχει σε δαιμονισμένη. Μά ή νέος κουτσός καθώς είναι, άποκάνει, τρέχοντας κι άργέθει το τρέξιμο ενώ τα χείλια του δέν παύουνε να λίνε σ' έναν κλαψάριχο τόνο:

— Πατέρα μου, πατερούλη μου.

Η άμαξα χάνεται άφίνοντας πολύ πίσω τον κουτσό που το χιονόνερο του κλείει το πρόσωπο. Σαν έφτασε καμμιά φορά στο νεκροταφείο είδε τη νεκροφόρα να γυρίζη άδεια.

— Τονέ θάψαν κιόλας, είπε κλαίγοντας. Ένας νεκροθάφτης τον πήγε ως το μνήμα και τούδειξε το νύσκαφτον τάφο. Ο νέος ξαπλώθηκε τότε άπάνω στο χώμα κι άρχισε να σκουζή βγάζοντας σπαραχτικές φωνές.

— Πατέρα μου, πατερούλη μου που μάφινεις.

Είδανε και πάθανε όσο να τονέ σηκώσουνε από χάρω. Οι άλλοι είχανε φύγει.

πολιτεία και θα μπορέσω να σε χορτάσω». Έτσι πήγαν μαζί στην πολιτεία κι' όταν έφτασαν μπροστά σ' ένα χασάπικο, είπε ή σπουργίτης στο σκύλο: «Στάσου αύτου, τσιμπώντας θα σου ρήξω κάτω ένα κομμάτι κρέας»· έκατσε άπάνω στο τραπέζι, κοιτάζε τριγύρω, μπας και τον βλέπει κανένας, και τραθήξε ένα κομμάτι που εΐτανε στην άκρη, ως που έπεσε κάτω. Τότες το άρπαξε ή σκύλος, έτρεξε σ' ένα άπόμερο και το έφαγε. Έστερα απ' αυτό είπε ή σπουργίτης: «Τώρα έλα μαζί μου σ' ένα άλλο χασάπικο να σου ρήξω κι' άλλο ένα κομμάτι για να χορτάσης». Αφού ή σκύλος είχε χάψει κι' αυτό, ρώτησε ή σπουργίτης: «Άδερφέ σκύλε, χορτάσες τώρα;» «Ναι», άποκρίθηκε αυτός, «από κρέας άρκετά, αλλά δέν έφαγα ακόμα ψωμί». Ο σπουργίτης τότε είπε: «Θα οικονομίσουμε και απ' αυτό, έλα μαζί μου». Τον πήγε σ' ένα ψωμάδικο και γκρέμισε με τη μύτη του μερικά ψωμάκια, και έπειδή ή σκύλος ήθελε ακόμα περισσότερα, τον πήγε σ' ένα άλλο και τούρρηξε ακόμα λίγο. Σαν έφαγε κι' αυτό, είπε ή σπουργίτης: «Άδερφέ μου σκύλε, χορτάσες τώρα;» «Ναι», άποκρίθηκε, «τώρα ως κάνουμε καμιά βέλτα έξω από την πολιτεία».

*

Κι' έτσι βγήκαν έξω στο δημόσιο δρόμο. Εΐταν όμως ζέστη, και αφού προχώρησαν λίγο, είπε ή σκύλος: «Είμαι κουρασμένος και θέλω να κοιμηθώ». «Καλά, κοιμήσου», άποκρίθηκε ή σπουργίτης, «εγώ στάναμεταξύ θα κάτσω σ' ένα κλωνάρι». Ο σκύλος λοιπόν ξαπλώθηκε στη στράτα και άποκοιμήθηκε. Ένώ εΐταν εκεί πλαγιασμένος και κοιμότανε πέρασε ένας καρροτσιέρης με ένα άμαξί και τρία άλογα και είχε φορτωμένα δυο βαρέλια κρασί. Ο σπουργίτης όμως είδε ότι δέν είχε σκοπό να παραμερίση, αλλά τραβάγε ίσια άπάνω στις αυλάκες των κάρρων, που κοιμότανε ή σκύλος. Τότε φώναξε: «Καρροτσιέρη, μη κάνεις τούτο γιατί θα σε κάνω φτωχό». Αλλά ή καρροτσιέρης μουρμούρισε μέσα του: «Συ θα με κάνης φτωχό;» χτύπησε το καμτσίκι και τραθήξε ίσια άπάνω κατά το σκύλο, ώστε οι ρόδες τον έκοψαν. «Καλά, μου σκότωσες τον άδερφό μου», του φώναξε ή σπουργίτης, «αυτό θα σου κουστίζει, το κάρρο και τ' άλογα». «Βέβαια», άποκρίθηκε ή καρροτσιέρης, «το κάρρο και τ' άλογα, και τί μπορείς έσύ να μου κάνεις;» και προχώρησε. Τότε χύθηκε ή σπουργίτης άποκάτω από το σκέπασμα του κάρρου και άρχισε να τσιμπά

Γύριζε μονάχος του. Βασιλευμένος πια ή ήλιος, έφτασε σπίτι. Μιά γειτόνισσα του πήγε ένα πιεστο φαί.

— Κουράγιο, Βασιλάκη, του είπε, δέν είσαι μονάχος σου.

Ο Βασίλης δέν έβαλε μπουκιά στο στόμα. Όλη τη νύχτα ξενύχτισε στο πόδι. Τι θάπογινή, που θα γύρη μετά το θάνατο του πατέρα του; Μά και να ήθελε που να κοιμηθής; τα κεραμίδια στάζανε και καθώς έπεφτε άνασταλάγη ή βροχή το νερό σημάτιζε λιμνη μέσα στην κάμαρα. Συγγενή κανένανε έξόν από κάποιο θείο που κατοικούσε σ' ένα χωριό δε γνώριζε. Την άλλη μέρα πρωί σκόρπισε όλα ταπραματάκια του, έκκνε έναμπογαδάκι τα ρούχα του, το κρέμασε στον ώμο και πήρε το δρόμο για το χωριό.

— Α μάνοιξη την πόρτα του, συλλογιότανε, καλά· άλλιώτικα τα σκυλιά θα με τραθήξουνε.

Πονόφυχος ή θεός του τον άγκάλιασε και τονέ φίλησε.